

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP

Hirdetéseket a szerkesztőség és a kiadóhivatal
méréseket árakon vesszük fel.
Szerkesztőség és kiadóhivatal Május király-ter 8.
Telefon-szám 184

Felolvasó szerkesztő: FODOR KÁROLY

Előfizetési árak:
Félévre 8 korona, negyedévre 4 korona.
Vidékre félévre 9 korona.
Egyes szám ára 8 fillér.

A román király és Bratianu nem tudják elhárítani a fegyverszünetet

A jassyi román főhadiszállást és a kormányt maximálista csapatok fenyegetik, amelyek elindultak Jassy ellen. A Bratianu-kormány egymásután több sürgős segélykérést nyújtott az entente-államok kabinetjeihez, kifejeve azt, hogy az orosz fegyverszünetre való tekintettel nem marad más választása, mint visszavonulni orosz földre és ezzel a román föld utolsó sávját is feladni, a hadserőjét pedig bizonytalan sorsra hagyni, vagy pedig beszüntetni az ellenségeskedést.

Cserbacev tábornok elhatározta, hogy a román csapatok részéről is megkötí a fegyverszünetet. Ehhez azonban Bratianu beleegyezése is szükséges, ami azonban a londoni egyezmény után lehetetlen. Bratianu titakozott ugyan a fegyverszünet ellen, de az entente-hatalmaknak bele kell nyugodniuk Románia lekapcsolásába. Még azon reménykednek, hogy Bratianu és Ferdinand király elkerülhetik a formális különbékét.

Oroszország

a központi hatalmak szövetségese?

A francia sajtó ijedt hangja világosan visszatükrözi azt a hatást, amelyet az orosz fegyverszünet az ententera gyakorol. Az Oeuvre már lehetségesnek tartja a központi hatalmak szövetségét Oroszországgal és kétségbeesetten jövendőli meg felszabaduló csapataink felhasználását a nyugati fronton. Egyben utal arra, hogy az entente kiéheztelési tervét az orosz segélyforrások lehetetlenné fogják tenni.

A Gazzetta Ticinese szerint az entente végveszélybe jutott és az orosz árulás megtorlására csak egyetlen lehetőség van: kössön békét az entente a központi hatalmakkal és a megszállott területekért orosz területekből vegyenek maguknak kárpótlást. Ha Japán nem segít azonnal és a hadifoglyok nagy tömege felszabadul, az entente csak ezen az úton menekülhet.

Január második felére várják haza az orosz katonákat

A Badische Presse jelenti, hogy a Morning Post pétervári értesülése szerint a kormány felfüggesztette az orosz katonák hazaszállítását. Annyi bizonyos, — írja a Morning Post — hogy több orosz fronton megkezdődött már korlátozott mértékben leszerelés.

Vasárnapi hivatalos jelentések

Budapest, december 9. (Hivatalos) Keleti harctér: Fegyvernnyugvás. Olasz harctér: Velence tartományban helyenként élénk tűzészégi harc. (A vezérkar főnöke)

Berlin, december 9. A nagyfőhadillás jelenti: Nyugati harctér: A flandriai harcvonal egyes szakaszán a Scarpetól délre, valamint Nœuvre és Brautein között délután élénk tűzészégi harcokra került a sor. A nyugati harcvonal többi részén a harci tevékenység csekély maradt. Keleti harctér: Nincs ujság. Macedon arcvonal: A Doiran tótól északke-

letre több ellenséges szakaszokat, amelyek megkísérelték a bolgár előrsők megközevitését, tüzeessel elűzték. Olasz harctér: Az assiaói fensíkon, a Monte Tomban és a Montellon időnként fokozott tűzészégi tevékenység folyt. (Ludendorff)

(Miniszterelnökség sajtóosztálya)

A fegyvernnyugvást meghosszabbították

Három hónapos fegyverszünet.

Haparanda. A Pravda jelenti, Krilenkótól a következő távirat érkezett Pétervárra: A főhadiszállást feloszlattam. Holnap elutazom Moch evből és elfoglalom a hivatalomat.

Stockholmból jelentik: Stockholmba érkezett jelentések szerint a fegyvernnyugvást tíz nappal meghosszabbították. A központi hatalmak és Oroszország nem képesek tíz nap alatt súlyos akadályoknál fogva elintézni mindazon kérdéseket, amelyek a fegyverszünet kérdéséhez szükségesek. Ezért valószínűleg tíz napra meghosszabbítják a fegyvernnyugvást. A fegyverszünetet három hónapra kötik meg. Ezen idő alatt létrehozzák a békekötést.

Cserbatov az orosz román front főparancsnoka a maximalistákhoz csatlakozott.

A román kormány a frontkatonák bizottságának hozzájárulásával a központi hatalmaknak **felajánlotta a fegyverszünetet**. Erről Bratianu román miniszterelnök értesítette a francia kormányt. Az értesítés a francia kamara főelosóján annál nagyobb feltűnést keltett, mert a francia miniszterelnök 2 nap előtt még azt jelentette, hogy ki van zárva a román fegyverszünet lehetősége.

Politika

A képviselőház hétfőn délután formális ülést tartott. Polonyi Géza legközelebbi napokban külpolitikai kérdésben interpellálni fog. Czernin gróf külügyminiszterünknek hétfőn Berlinbe kellett volna utaznia, de erről az utazásról betegsége miatt le kellett mondania.

Finnország köztársaság

Szenatus a képviselőház elé alkotmánytervezetet terjesztett, amely szerint Finnország köztársaság és jan 1-én hat évre megválasztja elnökét. Az elnök április elsején foglalja el hivatalát. A szenatus delegátusokat küldött ki, hogy a többi államokkal közöljék a finn köztársaság megalakulását.

Forradalom Portugáliában

Madrid. Lisszabonban és Oportóban forradalom tört ki. A nép eltette a katonákat, akik a forradalmárokhöz csatlakoztak. A forradalom győzött, a kormány kénytelen volt lemondani.

Hétfői hivatalos jelentés

Budapest, (Hivatalos.) A Piave vonalat az olaszok állandóan erős tűzészégi tűz alatt tartják, hogy megakadályozzák csapatainkat a hajóhidak és átjárók építésében. Az időjárás kedvező. Oly verőfényes szép idő van, amilyen ezen időben ezen a vidéken emberemlékezet óta nem volt. Erősen folynak az erősítési munkálatok, amely majd a további előrenyomulást biztosítják. Verékrari főnök.

A közgyűlés előértekezlete.

A város törvényhatósági bizottsága december hó 18-án közgyűlést tart. Ennek az évvégi közgyűlésnek körülbelül hatvan tárgya lesz, amelyek között több igen fontos ügyről lesz szó. Itt van például a város múlt évi zárószámadata, jövő esztendői költségeloirányzata és a szervezési szabályrendelet.

A polgármester ismertetni akarván a tárgyakat és a bizottsági tagok véleményét elhajtván ismerni, szombatra és vasárnapra értekezletre hívta a törvényhatósági bizottsági tagokat és a sajtó képviselőit.

Az értekezleten nagyszámúban jelentek meg a bizottság tagjai, akik előtt mindenekelőtt a múlt évi zárószámadata ismertetése. A zárószámadat megvitatása után áttért a polgármester a szervezési szabályrendelet ismertetésére. Kifejtette, hogy az állam és a vármegye tisztviselőinél a várakozási időt lezsalálította a törvényhozás 3 évre és a törvénynek egy másik szakasza ugyanazt mondta ki a városra is. Szükséges tehát ezért is, meg a tisztviselők megéhatolásának megkönnyítése céljából is, hogy a város szabályrendeletileg rendezze ezt a kérdést. A tisztviselők családi pótlékát, illetményeit rendezni kell, rendezni kell a város szolgáinak a fizetését is. A kezdő fizetés ne legyen a szolgáltnál 600 korona, hanem 800 korona. Emeljék a lakás és a csizmapénzt. Ezenkívül beállít egy új intézkedést is, amely szerint az egy állásban levő tisztviselő három évenként kapjon működési pótlékot is. Mindezt körülbelül 72000 koronával több kiadást igényel, amiből azonban — remélhetőleg — az állam nagy részt visszatérít.

Dr. Kelemen József, komoly, higgadt beszédben fejtette ki, hogy a törvényhatósági bizottság minden tagját van hatva attól a tudattól, hogy a tisztviselők helyzetén segíteni kell. Ezért nem ellenzi, sőt helyesli, hogy az előirányzott 70000 korona a szabályrendelet tervezete alapján a háborúségely címen kiutaltassék a tisztviselőhöz, de nem tartja helyesnek, hogy éppen most, a háboruban alkossuk egy szabályrendeletet, amely az ismeretlen jövőre is kihatna. Egyetlen — hozzánk hasonló város sem alkotott ilyen szabályrendeletet, amelyet a törvény nem is ír nekünk elő, mert ha a kormány ezt a városoktól kívánja, akkor azt a törvény világosan ki is fejtené. Indítványozza, hogy a segélyt adják meg a tisztviselőknél, de a szabályrendeletet magát vegyék le a napirendről.

Dr. Valentin Emil kifejti, hogy teljesen osztja dr. Kelemen véleményét, mert a város mai jövedelmei sokkal labilisabbak, semhogy arra a jövő részére építeni lehetne. De már azért sem lehet a szabályrendeletet megalkotni, mert remélhető, hogy a háboru múltával eszükben a drágaság és akkor talán mégsem kell a város pénziárát megterhelni, ami már azért is veszélyes, mert a nyugdíj pénzter is tud volna terhelve.

Bernhardt Ernő felvilágosítást kér a nyugdíjra nézve, majd ő is helyesli Kelemen indítványát.

Trafikánt Károly a tisztviselők helyzetén akar mindenekelőtt segíteni, de nem meri a szervezési szabályrendeletet most megalkotni, mert előre látható, hogy a város földjei nem fognak mindig annyit jövedelmezni, mint most, mert a kis parcellákban való berbeadás tönkretesz a földeket. Ezért csatlakozik dr. Kelemen indítványához.

Müller József szintén ellene van a szabályrendelet végleges megalkotásának, mert szinte is bizonytalan a város mostani jövedelme. Ő is megadja a tisztviselőknél a segélyt, de a szabályrendelet megalkotását későbbre kívánja halasztani.

Dr. Vojnics Ferenc úgy látja, hogy a bizottsági tagok többsége a szabályrendelet elfogadását állást. A jövedelmi esőkenztől nem kell tartani, mert biztos tudatában van annak, hogy a város nemcsak erre, hanem tisztviselős városfejlesztésre is köthet és fog kötetni. Nagyon szeretné ezt a szabályrendeletet megalkotni, de ha a törvényhatóság ellene van, ám hajlandó a napirendől levenni, bár ösztönöz bevalja, hogy nemcsak az a célja ezzel, hogy a tisztviselőknél több legyen a fizetése, hanem hogy a jó tisztviselő javadalmát emelkedjék. Ő ebben a szabályrendeletben olyan ötleteket terjeszt, amelyek alapján a tisztviselőt, a dolgozót nem akarót hatékonyabb munkára serkentheti. Hogy mi ez az eszköz nem mondotta meg, de dr. Kelemen rámutatott arra, hogy a polgármester ezzel azt akarja, hogy csak az arra érdemes tisztviselő kapja meg a működési pótlékot. Ez ellen határozottan állást foglal és nem tartja az ilyen intézkedést helyesnek. Nagyon is kételkedő fegyverre nőheti ez ki magát.

Hosszu eszmecsere indult meg a kérdésben. A végkonklúzió az, hogy valószínű, hogy a szervezési szabályrendelet ebben a formában nem kerül a közgyűlés elé.

Az egész világ beszél a „Legyeu világosság” című erkölcs dramáról. Szombat és vasárnap az Urániában.

HIREK.

Havazott

és istentelenül fujt a szél, meg hideg volt, mint ahogyan hideg szokott lenni karácsony havának nyolcadik napján. Havazott, fujt a szél, hideg volt és a teljes bolt előtt didargó, fagyoskodó, szederjes ajtó asszonyok, lányok, gyerekek ácsorogtak szombaton reggel, délelőtt és délután. Szóval ácsorogás megszüntetésének jegyében hóban, fagyban, szélben egész délelőttön ott kell ácsorogni az utcán, hogy Jézuska hozzásegítse az embert egy félliter, esetleg nagy szerencse esetén egy egész liter tejhez.

Beszélnék közegészségügyről, beszélnék betegekről való tejről és a mita vége az, hogy azok az egészségesek is meg fognak betegedni, akik a betegeknek viszik a tejet. Azt mondják, szombaton véletlen volt, mert nagyon későit a tejet hozó, cimmogó vicinális. Hát pénteken, hát vasárnap, hát minden másnapon hol a hiba? Megmondjuk: A rendszerben Abban az egy tejescarnokban, ha száz kézzel is dolgozzák magukat holtra az emberek, akkor sem lesznek képesek az odaterelt embereket kiszolgálni. Tessék a tejkiszolgálást decentralizálni.

A zálogház megszüntetésének szerencsétlen gondolatával foglalkoznak, mert a város ráfizet erre az üzletre, mert a háboru alatt nem volt kifizetendő üzlet. Ugy tudjuk, hogy a város annak idején nem a jó gescheft reményében nyitotta a városi zálogházat, hanem attól a szociális eszmétől vezérelve, hogy azt a legszegényebb néposztályt, amely csak a váukosra tud hitelt szerezni, kiragadják az üzorsók kezéből. A zálogház megszüntetésével ne is foglalkozzanak. Sokkal helyesebb, ha az egész város adózó polgárainak a zsebéből fizetnek rá, mintha az a néhány szegény ember fizet rá a város spórolására is a nagy kamatok megesszik a párnáját. Csak tartásuk fenn a zálogházat, ha az mindjárt rossz üzletnek is bizonyul.

A vicinális vasutak — hír szerint — világitó anyagok hiánya miatt a télen csak nappal fognak közlekedni. Éjszaka megállnak. Csak arra vagyunk kíváncsiak, hogy mi lesz, ha például a délutáni vicinálisok akkorát késnek, hogy a Zomborból déli 12 órakor induló vonat esti 9 órakor még G-rát sem éri el, megáll-e utasival utközben és utasainak a hideg kupében kell-e bevárni a másnapi virradatot?

Liceális felolvasás. Vasárnap délután dr. Ács Jenő volt a liceális felolvasó, aki női problémák címen tartott mindvégig

érdekes és értékes felolvasást. Illusztrálja a nők világtörténelmi szereplését, ismerteti a nőmozgalom célját, amelyet kizárólagosan abban talál meg, hogy Európában három és fél millióval több nő él, mint férfi. A nőmozgalom célja, hogy megnyissa a tudomány kapuit a nő előtt és hogy a házasságban élő nők helyzetet is megváltoztassa oly irányban, hogy a nő mind a pályán kifejeztesse magát. Helytelenül azt, hogy a szülők beleszólnak leányaik házasságába. Végül a női választójog szükségességéről beszél, amelyet szükségessé tart azért, mert kell hogy nő is beleszólhasson saját sorsában. A nagyszámú intelligens publikum nagy érdeklődéssel hallgatta az aktuális témák kiváló előadását és nagy tetszésnyilvánítással honorálta az érdekes előadást.

Az ipartestületnek körülbelül 850 tagja van és kapott november hóra össze-vissza egyetlen egy hordó petróleumot ipari és világitási célokra. A szabadkai ipartestületnek van 1100 tagja és kapott világitási célokra tizenegy hordó petróleumot és ezenkívül külön ipari célra ennek megfelelő mennyiséget. Ehhez igazán nem kell kommentár. Ez ugyancsak világosan bizonyítja, hogy Baja mostoha városa. Azzal az ördög sem törődik,

Irodalmi délután A bajai jótékonny célu leányegylet első irodalmi délutánját f. hó 12-én szerdán délután 5 órakor tartja meg a Nemzeti étteremben, amelyre (1 kor. belépődíjjal) a leányegylet tagjait, hozzátartozóit és ismerőseit ezáltal meghívja.

Adomány. Drescher Gyula a haretén a hazáért hősi halált halt fia ifj. Drescher Gyula emlékére a szegénysorsu iskolás gyermekek cipőbeszerzésére 1000 koronát, továbbá a szegények közötti szétosztásra 1000 koronát; továbbá az első szent Antal teherkezesi egyület Kovács Andor utján 20 K-át, Iszkeitsz Andor 30 K-át, Diamant Lajos 100 K-át, Krausz Jakab 50 K-át, Ferencz Zoltán főnöke 50 K-át, Schmetzer Ernő 30 K-át, N. N. 20 K-át, Klier Vilmos és Emília 10 K-át, Dr. Rosenberg Samu 50 K-át, a bajai kereskedelmi és iparbank 200 és özv. Rosenberg Jakabné 20 koronát adományoztak a szegény iskolás gyermekek cipőbeszerzésére.

Értesítés. A keresztény értelem és felebaráti szeretet spólasa s a mostani nehéz időkben az Isten akaratán való megnyugtató céljálól f. évi december hó 13-tól kezdve az adventi napokban, — esetleg az egész tél folyamán — hetenként egyszer esztörtöki napon, a volt református iskolahelyiségben (Deák

Ferenc-utca 17. sz.) esti 6 órai kezdéssel, a mai viszonyoknak megfelelő szórakoztató előadásokat tartunk. Beléptidj ezen előadásokra nincs. Az esetleg önként felajánlott összeget a rokkant katonák és hadiárvaik javára fordítjuk. Részt vehet ezen előadásokon felekezeti különbség nélkül bárki, aki az ügy iránt érdeklődik. Az előadások tárgyát felolvasás, szavaltat, ének és zenevezetlet fogják képezni. A programot mindig hírlapilag közöljük. Műkedvelő tagok szereplésének ajánlatát köszönettel vesszük. Ezen előadásokra pontos megjelenést kérünk. A december 13-iki előadás tárgysorozata: 1. Ima és megvívó beszéd Tertja Imrek Sámuel. 2. Krisztus eljvetelének célja. Az ember harca a gonosz ellen szövelem az ellenségeken. 3. Lukácsy Imre, felolvasa Orosy György. 4. Szavalt Ibrig Elnő III. éves tanítóképződei növendék. 5. Zárzó és ima. Tertja: Imrek Sámuel.

A ref. egyh. előjárósága.

Majdnem három szerencsétlenség történt a Szepedi Bank előtt a város közönsége és a háziurak neautörődősége miatt. A sikos járdán elhagyott Dr. Nemes József a Bajai Út ap főszokkerestője és kezét törte, ugyanazon a helyen még éppen szemvéd ekisebb-nagyobb személt. Ugyis gyér a világitás, annyira gyaró, hogy este kint a mehetünk meők arcát sem láthatjuk, nem hogy a járdára árny leteünk. Miért nem öröködik a rendőrség azon, hogy minden járdán legyen hínive homokkal, vagy hamuval és miért nem vigyáznak arra, hogy ne csuszáljanak a gyerekek az ilyen helyeken. Ha nincs elég rendőr, kerjék meg a katonasíjásokat, hogy vigyázzanak egy kiesit a rendre és a testi épségükre és ne sajnálják megbüntetni azt a kizsáldaidonost, akinek vétkes gondatlanulása ily kellemetlen eseteknek az okozója.

A szerkesztésért és kiadásért felelős:
FODOR KÁROLY.
Szerkesztő: Dr. STERN JÓZSEF.
Kiadó: ORVIN NYOMDA, BAJA.
Nyomatott a „Orvin”-könyvnyomda a hívsajtóján Baján, Mátyás király-ter 8.

HIRDETÉSEK
jutányos áron
FELVÉTELEK.

Az Országos Burgonyaközvetítő Iroda értesíti a gazdaközönséget, hogy a vármegye területén kirendeltséget létesített, melynek teendőit **SCHREIBER D. & F. (CÉG) RÖVID** kirendeltsége látja el. A kirendeltség irodája Zomborban Jókai-ter 2. sz. alatt van, ahol mindennemű felvilágosítással szolgálnak. — A kirendeltség telefonszáma Zombor 26, sürgőnyelve: „Obkirend Zombor.”

Egy jókarban lévő dragacs kerestetik megvételre.
Berényi Dániel-utca 2 szám alá.

Eladó
ideges szivhaj, neurasthenia, reuma, csuvt gyógyító s arkozmetika
gép
szereivényeivel.
Baja Jókai Mór utca 2, sz., (kapu alatt balra.)

Butorüzletemet
és raktáraitam bizonytalan időre bezárom. Felkérem tehát tisztelt butorvevőimet, hogy szükségletét 8 napon belül szerezzék be. Így alkalma leendő a t. közönségnek még az újabb áremelkedés előtt finom, elegáns műbutorokhoz jutni.
Kiváló tisztelettel

HAAS MIKSA
ATTILA UTCA 8 SZÁM ALATT.

Több szánkót keres
azonnali megvételre
Merkur Sz. Vállalat
gözfürdő épület.

„Szénsalak”
kapható a Gözfürdőben.

PALMA
Egyáltalán jój a dedrága
Stamas PALMA kedőtraja

Üres hordók eladók
a Játmer-féle vendéglőben.

Sirolin „Roche”.
erősségt adható a képzőszervek mindegyikére megelégedés ellen
tudóbelegeségek.
gégehurut, szeméthurut, gyermekiek görvélője ellen.
Készítette: Roche & Co. Szwajcára

Ócska ruháját adja mindenki az elnagyott szegény gyerekeknek, hadiárvaiknak. — Szíves adományokat elfogad a városi közgyám.

Használt, de jókarban lévő kocsolyák megvételre kerestetnek. Cim: a Kiadóban.

Scheer Bernát mindkét nembeli középisk. tanulóknak alapos oktatást nyújt a németben, tanít helyes-, szép- és rondírást.

Legalkalmasabb karácsonyi ajándék különleges játékokban, ugy-
szintén uri és női ajándék tárgyak nagy választékban kaphatók:

Huszár Rezső áruházában.

„MERKUR”

szállítási és beraktározási vállalat **BAJA**

Tulajdonos: **Singer József** Telefon: Iroda 226.
Telep 237.

ÉRTESÍTÉS:

Van szerencsém a nagyérdemű szállító közönség szives tudomására
hozni, hogy az eddig ily. WAGNER ANTAL tulajdonát képezett

Merkur szállítási és beraktározási vállalatot

átvettem és azt az eddigi szellemben tovább vezetem. Minden
eszközöm megvan ahhoz, hogy a n. é. közönség minden irányu
kívánságának eleget tehessek. Minden törekvéssel azon vagyok,
hogy nagyrabecsült megbízóimat gyorsan és pontosan kielégítsem.
Amidőn még van szerencsém tudomásul adni, hogy telepem
Deszkás-utca 7. sz. alatt, városi irodám a gőzfürdő épületében
(Katona József-utca 3. szám) van, kérem a vállalat iránti bizalmat
reám is átruházni és vagyok mély tisztelettel,

SINGER JÓZSEF, a MERKUR szállítási és berak-
tározási vállalat tulajdonosa.

Kutfedőlapokat

vasbetonból készülve házhoz szál-
lítva ajánlom következő árakban:

120 cm átmérőig	K 35.—
150 cm	K 55.—
160 cm	K 75.—
180 cm	K 95.—
Kutmedence	K 25.—

készít:

Grünhut Miksa

Spitzer-féle téglá és ce-
ment-gyár

Baja.

Telefon szám. 111.

Mész és Cement állandóan
friss állapotban raktáron van

„Corvin”-nyomda

BAJA, Mátyás király-tér 8. szám

Telefon 164.

Mindennemű nyomtatványok
izléses, pontos és gyors
kivitele.

Nagy nyomtatványraktár!

„Bajai Független Ujság”

„Bajai Közlöny”

szerkesztősége és kiadóhivatala